

En kold omgang

Højsommerekskursionen 2015

Vorsø, Endelave og Hjarnø

Af sted på cykel

	Side
Indholdsfortegnelse	1
Deltagerliste	2
Lenes dagbogsnotater	3 - 40
Fredag den 31. juli	3
Lokalitet 1 – Trustrup Høje	3
Lokalitet 2 – Vorsø	8
Lørdag den 1. august	16
Lokalitet 3 - Lynger Hage	17
Lokalitet 4 – Lynger ved stranden	20
Lokalitet 5 – Lynger i Lille skov	22
Lokalitet 6 – Flasken, strandeng	24
Lokalitet 7 – Dobber og hedekær på vej til Øverste Ende	26
Lokalitet 8 – Øverste Ende	27
Lægeurtehaven	29
Søndag den 2. august	32
Lokalitet 9 – Hjarnø	33
Bilag:	
Kort over lokaliteter fra Claus Leopold	41
Diverse sange m.m.	46
Sommerfugleliste fra Charles	51
Planteliste*	52

*Sammenskrivning af lister fra Marianne Helkjær, Bente Lambertsen, Anne Murmann og Lene Køhler

Rapporten er redigeret af Lene Køhler
Jeg har også benyttet billeder fra Birte og Aase

Deltagerliste

På kroen/ i andre huse lejet af kroen	
Anne Murmann Hansen	Marianne Helkjær
Margit Groth Nielsen	Henrik Nielsen
Vibeke Klausen	Rigmor Martens
Bente Lambertsen	Birte Uhre Pedersen
Aase Gøthgen	Carsten Gøthgen
Thyge Enevoldsen	Inger Vedel
Elsebeth Bindslev	Ole Borton Mathiesen
Lene Køhler	Tove Skands Andersen
Jakob Hermann	Claus Helweg Ovesen
Jytte Leopold	Claus Leopold
Erik Skov Nielsen	Kirsten Nielsen
John Mortensen	Anette Andersen
Ole B. Lyshede	
Linda Jørgensen	
Privat indkvartering:	
Anne Adersen	Henning Adersen
Henning S Heide-Jørgensen	
Campingplads:	
Ida Bomholt Dyrholm Jacobsen	Charles Christian Riis Hansen
Mogens Kjær Poulsen	

Fredag den 31. juli

Ole, Tove og jeg kørte fra Hvidovre station kl. 7¹⁵. Der var heldigvis ikke meget trafik. Vi kom meget gelinde gennem vejarbejdet på Køgemotorvejen. Der var nogle andre små vejarbejder undervejs, men ikke noget der sinkede os. Der var en meget kraftig sidevind. Jeg skulle holde godt fast i rattet over broerne. Tove og Ole syntes, jeg slingrede. Vi holdt en lille pause på Fyn. Vi trængte til te og kaffe.

Da vi nærmede os Vejle, kom vi ind i et meget kraftigt regnvejr. Heldigvis klarede det hurtig op igen. Efter vi var kørt fra motorvejen, guidede Ole mig igennem Horsens, og vi nåede Brigsted Strand kl. 10⁴⁵. Det var rart, vi havde tid til at få regnbukser og støvlerne på. Det blæste rigtig koldt. Anne kom på cykel, hun skulle med i bilen, når vi senere skulle til Snaptun.

Nu fik vi den triste besked, at vi ikke kunne komme over til Vorsø kl. 11 på grund af højvande. Men de håbede på, vi kunne komme over kl. 14. Derfor kørte vi ud til Trustrup Høje

Lokalitet 1 – Trustrup Høje

Da vi kom op på højen, fremsagde Adser et digt af Knud Wiinstedt fra digtsamlingen "Vejene" se side 46. Vi satte os først ned og spiste vores frokost. Vi havde alle været tidligt oppe. Her var en smuk udsigt, hvor vi bl.a. kunne se over til Vorsø og Alrø. Derefter gik vi en lille rundtur. Det så umiddelbart ikke ud af så meget. Men der blev alligevel noteret flittigt. Først oppe fra bakken

Adser fremsiger digt

Klar til afgang

Høst-Borst
Tusindfryd
Hvid-Kløver
Krat-Fladbælg

Leontodon autumnalis
Bellis perennis
Trifolium repens
Lathyrus linifolius

Tormentil
 Almindelig Hanekro
 Liden Klokke
 Bølget Bunke
 Almindelig Hundegræs
 Rød Svingel

Potentilla erecta
Galeopsis tetrahit
Campanula rotundifolia
Deschampsia flexuosa
Dactylis glomerata
Festuca rubra

Trustup Høje

Almindelig Hvene
 Almindelig Røllike
 Almindelig Gyldenris
 Korbær
 Almindelig Syre
 Almindelig Rajgræs
 Mark-Krageklo
 Gyvel
 Fløjlgræs
 Stilk-Eg
 Engriflet Hvidtjørn
 Vild Kørvel

Agrostis capillaris
Achillea millefolium
Solidago virgaurea
Rubus caesius
Rumex acetosa
Lolium perenne
Ononis spinosa ssp. spinosa
Cytisus scoparius
Holcus lanatus
Quercus robur
Crataegus monogyna
Anthriscus sylvestris

Husløg under en bæk

Muldvarp

Senere gik vi nede på en lille eng

Blæresmælde
 Almindelig Hyld
 Ahorn
 Håret Høgeurt
 Vellugtende Gulaks
 Rødknæ
 Fugle-Kirsebær
 Tidlig Dværgebunke
 Gul Snerre
 Almindelig Kongepen

Silene vulgaris
Sambucus nigra
Acer pseudoplatanus
Pilosella officinarum
Anthoxanthum odoratum
Rumex acetosella
Prunus avium
Aira praecox
Galium verum
Hypochoeris radicata

Claus med Kugle-Museurt

Kugle-Museurt *Filago vulgaris*

Blåmunke
 Gederams
 Hedelyng
 Lancet-Vejbred
 Opret Kobjælde
 Smalbladet Høgeurt
 Rød-Gran
 Skov-Fyr
 Glat Hunde-Rose
 Stor Nælde
 Glat Vejbred
 Almindelig Fuglegræs
 Almindelig Pimpinelle
 Draphavre
 Bugtet Kløver

Jasione montana
Epilobium angustifolium
Calluna vulgaris
Plantago lanceolata
Pulsatilla vulgaris
Hieracium umbellatum
Picea abies
Pinus sylvestris
Rosa canina ssp. canina
Urtica dioica
Plantago major ssp. major
Stellaria media
Pimpinella saxifraga
Arrhenatherum elatius
Trifolium medium

Vi sluttede af med at gå på en markvej, indtil vi igen kom ud til bilerne. På vejen lå en død muldvarp.

Blåhat *Knautia arvensis*

Bredbladet Timian *Thymus pulegioides*

Ager-Museurt
Kugle-Museurt
Almindelig Torskemund
Grå-Bynke
Spidskapslet Star
Hindbær
Blåhat
Bidende Stenurt
Grå-Pil
Kanadisk Bakkestjerne

Logfia arvensis
Filago vulgaris
Linaria vulgaris
Artemisia vulgaris
Carex spicata
Rubus idaeus
Knautia arvensis
Sedum acre
Salix cinerea
Conyza canadensis

Prikbladet Perikon *Hypericum perforatum* Hvid Snerre *Galium mollugo* Bleggul Snerre *G. verum x mollugo*

Blåaks
Bredbladet Mangeløv
Almindelig Mangeløv
Almindelig Røn

Sesleria nitida
Dryopteris dilatata
Dryopteris filix-mas
Sorbus aucuparia

Ager-Snerle
Småkronet Gedeskæg
Korn-Valmue
Gærde-Valmue
Lugtløs Kamille
Vild Løg
Hyrdetaske
Mark-Forglemmigej
Rød-Kløver
Eng-Rottehale
Tjærenellike
Bredbladet Timian
Knold-Rottehale
Bleggul Snerre
Smalbladet Kællingetand
Gul Fladbælg
Grøn Høgeskæg
Ager-Padderok
Storbægret Storkenæb
Eng-Brandbæger
Aften-Pragtstjerne
Krumhals
Hvidmelet Gåsefod
Blød Storkenæb
Ager-Stedmoderblomst
Almindelig Vej-Pileurt
Almindelig Spergel
Tveskægget Ærenpris
Burre-Snerre
Hvid Okseøje

Convolvulus arvensis
Tragopogon pratensis ssp. *minor*
Papaver rhoeas
Papaver dubium
Tripleurospermum perforatum
Allium oleraceum
Capsella bursa-pastoris
Myosotis arvensis
Trifolium pratense
Phleum pratense ssp. *pratense*
Viscaria vulgaris
Thymus pulegioides
Phleum pratense ssp. *serotinum*
Galium verum x *mollugo*
Lotus tenuis
Lathyrus pratensis
Crepis capillaris
Equisetum arvense
Geranium columbinum
Senecio jacobaea
Silene latifolia ssp. *alba*
Anchusa arvensis
Chenopodium album
Geranium molle
Viola arvensis
Polygonum aviculare ssp. *aviculare*
Spergula arvensis
Veronica chamaedrys
Galium aparine
Leucanthemum vulgare

Småkronet Gedeskæg *Tragopogon pratensis* ssp. *minor* Smalbladet Kællingetand *Lotus tenuis*

Vi kørte igen ned til Brigsted Strand. Nu var vi heldige, for nu kunne vi se Jens Gregersen komme over vandet med traktoren. Der kunne kun sidde 10-11 i vognen og en inde i førerhuset. Jens måtte køre tre gange, inden vi alle var ovre på Vorsø. Jeg var med på den første tur. Kaj Halberg begyndte at fortælle om Vorsø's historie og om registreringen af planter, indtil de andre var kommet over.

Lokalitet 2 – Vorsø

Transpoten til Vorsø

Tagrør
Tudse-Siv
Hvidmelet Gåsefod
Jordbær-Kløver
Almindelig Hanekro
Almindelig Mjødurt
Kær-Svinemælk
Strand-Mælde
Spyd-Mælde
Lådden Dueurt

Phragmites australis
Juncus bufonius
Chenopodium album
Trifolium fragiferum
Galeopsis tetrahit
Filipendula ulmaria
Sonchus palustris
Atriplex littoralis
Atriplex prostrata
Epilobium hirsutum

Kaj Halberg fortæller

Jens Gregersen og Tove

Almindelig Røllike

Achillea millefolium

Kær-Dueurt
 Sandkryb
 Harril
 Strand-Annelgræs
 Kryb-Hvene
 Gåse-Potentil
 Ager-Svinemælk
 Kær-Tidse
 Stor Nælde
 Fladstrået Siv

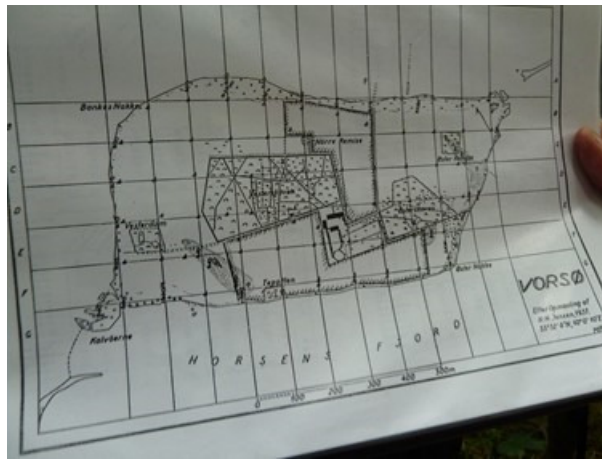
Epilobium palustre
Glaux maritima
Juncus gerardii
Puccinellia maritima
Agrostis stolonifera
Argentina anserina
Sonchus arvensis
Cirsium palustre
Urtica dioica
Juncus compressus

Vorsø er en 62 ha stor ø, som ligger ved Horsens Fjords nordlige bred. Den er, som landskabet omkring fjorden i det hele taget, resultatet af den seneste istids omflytninger med jorden, men desuden har landhævningen siden istiden givet øen en bræmme af lave strandenge og lavvandet kyst. Øen er ubeboet og tilhører Miljøministeriet, og den er kun tilgængelig via en gammel vadesti. For at beskytte flora og fauna på øen er den lukket for offentlighedens adgang i perioden fra 1. april til 15. juli. Fredningshistorien og øens status som et levende, biologisk laboratorium gør den interessant langt ud over landets grænser.

Nu blev vi rigtig præsenteret for Jens Gregersen, Kaj Halberg, Tommy Dall og Peter Fabricius. De fortalte alle lidt om deres tilknytning til øen, og om hvordan udviklingen af øen er foregået fra der blev drevet alm. landbrug, til nu, hvor det er naturlig skov og strandenge, og om hvordan markerne er udviklet til skove.

Skov-Hullæbe *Epipactis helleborine*

Kort over inddelingerne på Vorsø

Bredbladet Klokke *Campanula latifolia*

Rynket Rose
 Kær-Galtetand
 Dag-Pragtstjerne
 Almindelig Skjolddrager
 Sylt-Star
 Horse-Tidse
 Kantet Dueurt
 Kæmpe-Svingel

Rosa rugosa
Stachys palustris
Silene dioica
Scutellaria galericulata
Carex otrubae
Cirsium vulgare
Epilobium tetrragonum
Festuca gigantea

Ager-Tidsel
 Sværtevæld
 Strand-Asters
 Lådden Perikon
 Almindelig Rajgræs
 Dunet Steffensurt
 Krybende Potentil

Cirsium arvense
Lycopus europæus
Aster tripolium
Hypericum hirsutum
Lolium perenne
Circaea lutetiana
Potentilla reptans

Mindesten for Herluf Vinge

Høns og kyllinger

Tommy og Peter fortalte om hvordan skovene bliver undersøgt for biomasse af de forskellige træarter, hver 10ende år. Dette fortalte de, mens vi stod inde i Vesterskov. Dette arbejde har de gjort de sidste 30 år. Derefter gik vi op til gården, hvor Jens bor. Undervejs kom vi forbi mindestenen for Herluf Winge. Der gik nogle meget flotte høns og haner rundt på gårdspladsen.

Tommy Dall og Peter Fabricius på gårdspladsen

Ask
 Mirabel
 Ahorn
 Almindelig Mangeløv
 Engriflet Hvidtjørn

Fraxinus excelsior
Prunus cerasifera
Acer pseudoplatanus
Dryopteris filix-mas
Crataegus monogyna

Almindelig Hvidtjørn
 Haremad
 Gul Fladbælg
 Almindelig Agermåne
 Stinkende Storkenæb
 Glat Dueurt
 Feber-Nellikerod
 Slåen
 Almindelig Hyld
 Prikbladet Perikon
 Benved
 Selje-Pil

Crataegus laevigata
Lapsana communis
Lathyrus pratensis
Agrimonia eupatoria
Geranium robertianum
Epilobium montanum
Geum urbanum
Prunus spinosa
Sambucus nigra
Hypericum perforatum
Euonymus europaeus
Salix caprea

Læge-Alant *Inula helenium*

Skov-Hullæbe
 Miliegræs
 Skov-Skræppe
 Bøg
 Skov-Elm
 Glat Vejbred
 Bredbladet Klokke
 Merian
 Almindelig Knopurt
 Eng-Rottehale
 Kantet Perikon
 Grå-Pil
 Stilk-Eg
 Vorte-Birk
 Skov-Galtetand

Epipactis helleborine
Milium effusum
Rumex sanguineus
Fagus sylvatica
Ulmus glabra
Plantago major ssp. *major*
Campanula latifolia
Origanum vulgare
Centaurea jacea
Phleum pratense ssp. *pratense*
Hypericum maculatum
Salix cinerea
Quercus robur
Betula pendula
Stachys sylvatica

Vi fortsatte gennem en flot bevoksning af Læge-Alant forbi Laboratoriet eller "professorhuset". Nu kom vi ud i Østerskoven, et området med skarver. Her så vi en havørnerede. Det var en meget spændende skov at gå i. Vi var flere, der var blevet så betaget af stedet, så vi ikke kom med

gruppen ud. Nu kunne vi ikke se de andre, så vi gik hen til gården. Der var ingen. Ida ringede til Claus, og vi fik at vide, hvordan vi kunne komme ned til de andre på stranden. Jeg kan godt forstå, vi ikke opdagede den sti, vi skulle ind ad. Den var nærmest ikke eksisterende.

Havørne rede

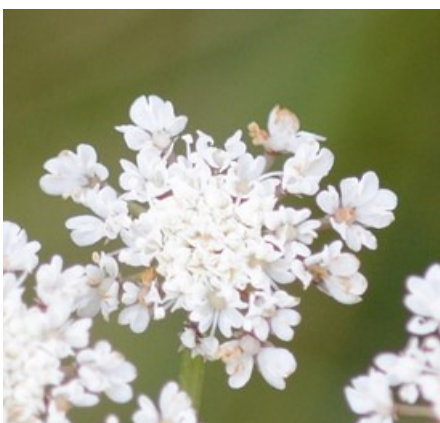
Naturlig skov

Læge-Alant
Bredbladet Mangeløv
Kvalkved
Vild Kørvel
Bånd-Pil
Humle
Skov-Løg
Hvid Okseøje
Glat Burre
Hassel
Stor Fladstjerne
Aften-Pragtstjerne

Inula helenium
Dryopteris dilatata
Viburnum opulus
Anthriscus sylvestris
Salix viminalis
Humulus lupulus
Allium scorodoprasum
Leucanthemum vulgare
Arctium lappa
Corylus avellana
Stellaria holostea
Silene latifolia ssp. *alba*

Er dette en sti?

Eng-Klaseskærm *Oenanthe lachenalii*

Krybende Potentil
Lyse-Siv
Strand-Malurt
Marehalm

Potentilla reptans
Juncus effusus
Artemisia maritima
Leymus arenarius

Grå-Bynke
Strand-Mælde
Strand-Trehage
Engelsk Vadegræs
Almindelig Kvik
Eng-Klaseskærm

Artemisia vulgaris
Atriplex littoralis
Triglochin maritima
Spartina angelica
Elytrigia repens
Oenanthe lachenalii

Den flotte strandeng

Herude fik jeg ikke noteret så meget, da tiden efterhånden var knap. Det var en utrolig flot strandeng. Her ville jeg gerne have gået noget længere tid. Det ville vi også have kunnet, hvis vi var kommet over til øen kl. 11. Mens vi gik på stranden så vi en havørn.

Sandkryb
Strandsennep
Strandgåsefod
Sodaurt
Tornet Salat
Strand-Kogleaks
Strand-Kamille
Pastinak
Hundepersille
Vand-Mynte
Grå-El

Glaux maritima
Cakile maritima
Suaeda maritima
Salsola kali
Lactuca serriola
Bolboschoenus maritimus
Tripleurospermum maritimum
Pastinaca sativa
Aethusa cynapium
Mentha aquatica
Alnus incana

Solautog raf

Bogen om Vorsø

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Ager-Padderok
Kruset Skræppe
Strand-Bede
Salturt (Kveller)
Nat-Limurt
Gul Iris
Rank Vejsennep

Equisetum arvense
Rumex crispus
Beta maritima
Salicornia europaea
Silene noctiflora
Iris pseudacorus
Sisymbrium officinale

Jens Gregersen kom med sine nyeste tegninger

Nogle gør sig klar til at gå over til Brigsted

Vi gik tilbage til gården. Nu viste Jens Gregersen den flotte bog om Vorsø, han og Kaj Halberg har forfattet. Den var vi mange der købte, for den fantastiske pris af 100 kr. Bøgerne blev også signeret, og i tilgift fik vi alle en lille tegning i bogen af Jens. Derefter viste Jens os nogle af sine sidste tegninger og skitser.

Ud i det kolde vand

Andre venter på traktoren

Vi gik ned til stranden, hvor mange begyndte at gå over til Brigsted, da vi havde fået at vide at hjemturen ikke var med traktoren. Pludselig så vi Tyge, som var kommet næsten halvvejs over vende om. Da han kom til stranden, tog han sin rygsæk, som han havde glemt og startede tilbageturen igen. Vi var en lille gruppe som blev kørt over. Men Jens måtte ringe efter sin kone,

som var på indkøb, før vi kunne komme over. Alle der gik over, kom i land før os. Anne havde heldigvis fået mine bilnøgler, så hun med det samme kunne skifte til tørt og varmt tøj.

Vi pakkede bilen og fik sat anhængerens på. Cyklen var svær at placere, den lå næsten vandret. Men da den var tøjret, lå den fint. Vi kørte langs med havnen i Horsens. Det var Ole som guidede mig, Vi kom ud ad 459 til Glud og derfra til Snaptun. Nu blev bilen tømt, og vi samledes nede ved færgelejet. Her fik vi hver et lille rødt klistermærke.

Færgen sejlede kl. 19. Der var heldigvis varmt inde i salonen. Der var et cafeteria, hvor vi kunne få te, kaffe og øl. De havde en meget spændende Endelave øl. Den var vi flere, som ville smage. Vi var i land kl. 20. Nu gik vi ned til kroen. Her tog det lidt tid, inden vi alle var fordelt. Det viste sig, at vi var flere, der skulle indlogeres i andre huse. Jeg kom i gruppe med Tove, Aase, Carsten og Linda. Vi skulle bo ca. 2 km fra kroen.

Endelaves centrale del med det højeste punkt, Snekebjerg på blot 7,8 m, er skabt under sidste istid. Uden på dette skelet af istidsdannelser har havet siden aflejret nyt land. Øens 3 spidser, Lynger Hage, Kloben og Øvre er sådanne marine dannelser. Specielt er det tydeligt at Øvre er opstået som en serie af krumodder, med den ældste længst mod syd og den yngste nærmest kysten mod nord. Odderne er dannet fra Kattegatsiden i øst og er krummet mod nordvest. Strandvold efter strandvold af grus og rullesten er herved lagt uden om hinanden, så øen gradvist er vokset mod nord. En proces der stadig finder sted. Havet æder sig ganske langsomt ind i øen på sydvestkysten, og har derved skabt den 5 m høje klint. Hvert år skrider store stykker af den stejle klint i havet og kystlinjen ændres således gradvist. At øen gennem tiderne har ændret form kan i øvrigt også ses ved, at der findes rester efter en gammel mose med store elle- og egetræer 200 m ude i vandet nord for Endelave By. Ud for Øvre ligger en lille ø kaldet Terneøen.

Heldigvis blev vores bagage kørt ud til huset af Jørgen Rabøl. Middagen blev hurtigt serveret. Vi fik først en meget lækker tomat/chillisuppe med creme fraiche. Hovedretten var stegt flæsk med persillesovs og nye kartofler. Desserten var citronfromage. Den var meget let og luftigt. Nu var vi alle trætte, det havde været en lang og begivenhedsrig dag. Vi fem der skulle ud til Vestergade 52, gik over på den anden side af vejen, hvor der stod de cykler, vi skulle bruge om lørdagen. Vi cyklede ud til vores natlogi sammen med Jørgen Rabøl.

Sengene var af meget varierende standard. Den værste var Toves. Det var en feltseng uden overmadras, så hun kunne tydeligt mærke fjedrene. Heldigvis lå der en ekstra dyne, som vi foldede sammen, så var det knap så slemt. Vi faldt hurtigt i søvn.

Lørdag den 1. august

Vi stod op kl. 6³⁰. Vi var fem, der skulle deles om badet, men der var heldigvis to toiletter. Vi cyklede tilbage til kroen. Der var morgenmad fra kl. 7³⁰. Der var alt, hvad vi skulle bruge på nær sort te. De fik også travlt med at koge mere vand. Kromanden havde aldrig været ude for så mange tedrukkere. Vi skulle ikke smøre madpakker, frokosten ville blive bragt ud til Jørgen Rabøls hus. Det viste sig, at der manglede cykler. Dem havde nogle nordmænd taget. Der var fire, der måtte på havnen og leje cykler der. Inden vi kørte, blev der sat sadler op og pumpet dæk. Det var en skøn gruppe på gamle rustne cykler, de fleste uden ringeklokke, der gav sig på vej kl. 8⁴⁵. Jørgens kone Dana skulle være back-up, hvis der skete noget med cyklerne. Hun havde to ekstra cykler bag på sin bil.

Marken med Vinaks *Apera spica-venti*

Kornblomst *Centaurea cyanus*

Undervejs havde vi to små stop, hvor vi bl.a. så Vindaks og Rank Evighedsblomst.

Vindaks
Farve-Reseda
Kornblomst
Læge-Oksetunge
Strandkål
Rank Evighedsblomst

Apera spica-venti
Reseda luteola
Centaurea cyanus
Anchusa officinalis
Crambe maritima
Gnaphalium sylvaticum

Op på cyklen og videre

Rank Evighedsblomst *Gnaphalium sylvaticum*

Vi kørte ned mod Lynger ad små sandede og stenede stier langs med vandet. Vi blev overhalet af nogle ryttere. Vi parkerede cyklerne og gav os på vej til dagen første lokalitet.

Lokalitet 3 - Lynger Hage (Strand overdrev og eng)

Strandkål *Crambe maritima*

Måler

Vi gik først ind over et overdrev

Ager-Museurt
Hedelyng
Brombær
Almindelig Røllike
Rød-Kløver
Gåse-Potentil
Kruset Skræppe
Gul Snerre
Bukketorn
Strand-Bede
Tidlig Dværgbunke
Liden Klokke
Håret Høgeurt

Logfia arvensis
Calluna vulgaris
Rubus sp.
Achillea millefolium
Trifolium pratense
Argentina anserina
Rumex crispus
Galium verum
Lycium barbarum
Beta maritima
Aira praecox
Campanula rotundifolia
Pilosella officinarum

På vej ind til kæret

Almindelig Rødknæ
 Sand-Star
 Almindelig Gedeblad
 Katteskæg
 Hare-Kløver
 Almindelig Knopurt
 Mark-Krageklo
 Strand-Mælde
 Krybende Potentil
 Mark-Firling
 Blågrøn Star
 Horse-Tidse
 Almindelig Hønsetarm
 Grøn Høgeskæg

Rumex acetosella
Carex arenaria
Lonicera periclymenum
Nardus stricta
Trifolium arvense
Centaurea jacea
Ononis spinosa ssp. *spinosa*
Atriplex littoralis
Potentilla reptans
Sagina apetala
Carex flacca
Cirsium vulgare
Cerastium fontanum
Crepis capillaris

Senere kom vi ind i et meget dejligt kærområde. Her var rigtig smukt at gå. Vi skulle lige passe på, at vi ikke blev fanget af et meget lavt hegn.

Nyse-Røllike
 Fløjlgræs
 Bidende Ranunkel
 Kær-Ranunkel
 Lyse-Siv
 Knop-Siv
 Muse-Vikke
 Græsbladet Fladstjerne

Achillea ptarmica
Holcus lanatus
Ranunculus acris
Ranunculus flammula
Juncus effusus
Juncus conglomeratus
Vicia cracca
Stellaria graminea

Nu skal der nøgles

Gåse-Potentil
 Hvid-Kløver
 Kryb-Hvene
 Høst-Borst
 Kattehale
 Bjerg-Rørhvene

Argentina anserina
Trifolium repens
Agrostis stolonifera
Leontodon autumnalis
Lythrum salicaria
Calamagrostis epigejos

Vand-Mynte
Vandnavle
Vandranunkel sp.
Almindelig Sumpstrå
Hjertegræs
Glanskapslet Siv
Almindelig Kællingetand

Mentha aquatica
Hydrocotyle vulgaris
Ranunculus sp.
Eleocharis palustris
Briza media
Juncus articulatus
Lotus corniculatus

Nyse-Røllike *Achillea ptarmica*

Bukketorn *Lycium barbarum*

Vinget Perikon
Almindelig Brunelle
Almindelig Fredløs
Fin Kløver
Tandbælg
Strand-Trehage
Dværg-Star
Skede-Star
Blåtop
Harril
Strand-Tusindgylden

Hypericum tetrapterum
Prunella vulgaris
Lysimachia vulgaris
Trifolium dubium
Danthonia decumbens
Triglochin maritima
Carex viridula var. *viridula*
Carex hostiana
Molinia caerulea
Juncus gerardii
Centaurium littorale

Vandnavle *Hydrocotyle vulgaris*

Almindelig Fredløs *Lysimachia vulgaris*

Vorte-Birk
 Dun-Birk
 Hirse-Star
 Vellugtende Gulaks
 Klokkeløng
 Strand-Svingel
 Djævelsbid
 Kødfarvet Gøgeurt
 Sump-Kællingetand
 Krognæb-Star
 Maj-Gøgeurt
 Bugtet Kløver
 Håret Star
 Vrietorn

Betula pendula
Betula pubescens
Carex panicea
Anthoxanthum odoratum
Erica tetralix
Festuca arundinacea
Succisa pratensis
Dactylorhiza incarnata
Lotus pedunculatus
Carex lepidocarpa
Dactylorhiza majalis
Trifolium medium
Carex hirta
Rhamnus cathartica

Der var dejligt på engen

Carsten ordner cykel

På vej til næste lokalitet tabte Claus sin ene pedal. Med det fik Carsten fikset med sin altnulig kniv, så vi behøvede ikke at hidkalde Dana.

Lokalitet 4 – Lynger ved stranden

Vi kom ud til stranden ved Lynger Vej. Mens vi parkerede kom en far kørende med sin lille dreng på ca. 10 år. I en slags buggy-bil. Det var drengen, der kørte. Der er andre trafikregler på Endelave end på Sjælland. Her var det een speciel plante, vi skulle se nemlig Moskus Katost, men det blev dog til lidt mere.

Kruset Skræppe
 Gul Snerre
 Hare-Kløver
 Almindelig Røllike
 Strand-Engelskgræs
 Moskus-Katost

Rumex crispus
Galium verum
Trifolium arvense
Achillea millefolium
Armeria maritima ssp. *maritima*
Malva moschata

Rød Svingel
Strand-Kamille
Klæbrig Brandbæger
Strandkål
Strand-Mælde
Strandarve
Rynket Rose
Ager-Svinemælk
Almindelig Hønsetarm
Sand-Star

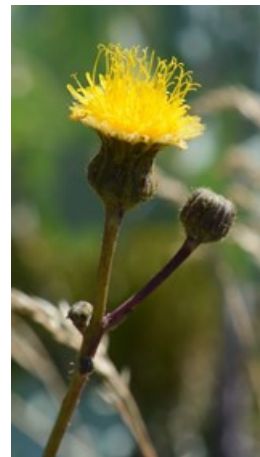
Festuca rubra
Tripleurospermum maritimum
Senecio viscosus
Crambe maritima
Atriplex littoralis
Honckenya peploides
Rosa rugosa
Sonchus arvensis
Cerastium fontanum
Carex arenaria

Moskus-Katost *Malva moschata*

Ager-Svinemælk *Sonchus arvensis* var. *arvensis*

Lige da vi igen gav os på vej, så vi Strand-Kvan. Den måtte også lige fotograferes.

Hvas Randfrø
Strand-Kvan

Torilis japonica
Angelica arcangelica ssp. *litoralis*

Vi vendte nu cyklerne ind mod Endelave by, men undervejs gjorde vi holdt i Lille Skov.

Strand-Kvan *Angelica arcangelica* ssp. *litoralis*

Poppelbladbillen – *Melasoma populi*

Lokalitet 5 – Lille skov (Forvildet Skov)

Inden vi gik ind i skoven, viste Adser, til dem der kom sidst, en meget flot rød bille. Det var en Poppelbladbill – *Melasoma populi*. Inde i skoven var der flere nye arter at notere, men også myg.

Skov-Gøgelilje
Hundekvik
Dansk Arum
Skov-Star
Hassel

Platanthera chlorantha
Elymus caninus
Arum alpinum
Carex sylvatica
Corylus avellana

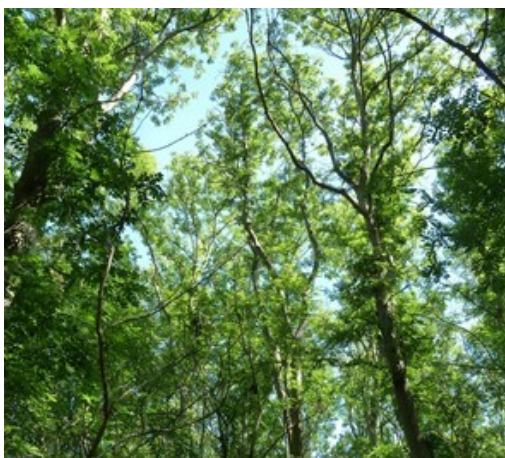
Dansk Arum *Arum alpinum*

Stor Konval *Polygonatum multiflorum*

Mose-Bunke
Skov-Stilkaks
Stor Konval
Dunet Steffensurt
Korbær
Ask
Bjerg-Ærenpris

Deschampsia cespitosa
Brachypodium sylvaticum
Polygonatum multiflorum
Circaea lutetiana
Rubus caesius
Fraxinus excelsior
Veronica montana

Lille skov

Charles og Elsebeth

Vild Løg
 Stinkende Storkenæb
 Skov-Hullæbe
 Skov-Galtetand
 Bævreasp
 Stor Nælde
 Almindelig Hundegræs
 Haremad
 Fløjlgræs
 Stor Fladstjerne
 Lund-Rapgræs
 Prikbladet Perikon
 Mellembrodt Star
 Stikkelsbær
 Skov-Skræppe

Allium oleraceum
Geranium robertianum
Epipactis helleborine
Stachys sylvatica
Populus tremula
Urtica dioica
Dactylis glomerata
Lapsana communis
Holcus lanatus
Stellaria holostea
Poa nemoralis
Hypericum perforatum
Carex divulsa ssp. *leersii*
Ribes uva-crispa
Rumex sanguineus

Da vi fortsatte vores cykeltur, faldt pedalen også af Johns cykel. Den kunne Carsten ikke lave, da der manglede en møtrik, så nu måtte Jørgen hidkalde Dana. Mens John og Anette ventede på en ny cykel, kørte vi andre ud til stranden ikke så langt fra kroen. Her så vi Vadegræs. Den blev plantet i marsken, som en hybrid, der derfor ikke skulle kunne sætte spiredygtige frø. Men den snød de lærde og lavede en kromosom fordobling. Nu spreder den sig til mange strandområder.

Engelsk Vadegræs *Spartina angelica*

Inger og Elsebeth ved Vadegræs

Skarntyde *Conium maculatum*

Engelsk Vadegræs
 Dusk-Syre
 Cikorie

Spartina angelica
Rumex thyrsiflorus
Cichorium intybus

Vi var også lige forbi præstegården, hvor vi skulle se Springknap.

Springknap

Parietaria officinalis

Springknap *Parietaria officinalis*

Frokost i haven

Vi kørte nu hen til Jørgen og Danas hus, hvor vi skulle indtage vores frokost. Det var dejlige frisksmurte sandwich. To til hver, Der var også øl, sodavand og kildevand. Det var meget hyggeligt at sidde og slappe af i haven i et vidunderligt vejr. Der var også en udstilling oppe på førstesalen, som mange var oppe og kigge på. Endelave Naturcenter: Naturudstillingen (fra 2012) fortæller på levende vis om Endelaves enestående og mangfoldige natur. Vi fortsatte vores tur kl. 13¹⁵.

Dana viser frem i udstillingen

Et kig over flasken, strandengen og nordkysten

Lokalitet 6 – Flasken, strandeng

Vi kørte ad Endelave Strandvej ud til Kongevejen, hvor vi drejede til venstre. Her var der tavler over helleristninger. Dem kiggede vi ikke på, vi skulle videre. Ved Bremå stillede vi cyklerne og gik ind på engen. Her skulle vi virkelig se os godt for, så vi ikke fik et sop, da der var vådt og ind i mellem store klare vandhuller. Vi skulle ind og studere planterne på tuerne af gul engmyre.

Jordbær-Kløver
 Harril
 Bidende Ranunkel
 Almindelig Rajgræs
 Hvid-Kløver
 Kryb-Hvene
 Strand-Trehage

Trifolium fragiferum
Juncus gerardii
Ranunculus acris
Lolium perenne
Trifolium repens
Agrostis stolonifera
Triglochin maritima

Der kigges også på fugle på engen

Ida og Jacob

Rød Svingel
Vingefrøet Hindeknæ
Kødet Hindeknæ
Gåse-Potentil
Strand-Vejbred
Strand-Annelgræs
Høst-Borst
Salturt (Kveller)
Strand-Asters
Fløjlsgræs

Festuca rubra
Spergularia media
Spergularia salina
Argentina anserina
Plantago maritima
Puccinellia maritima
Leontodon autumnalis
Salicornia europaea
Aster tripolium
Holcus lanatus

Vingefrøet Hindeknæ *S. media* Strand-Firling *Sagina maritima* Smalbladet Hareøre *Bupleurum tenuissimum*

Strandgåsefod
Strand-Kogleaks
Stilket Kilebæger
Strand-Tusindgylden
Femhannet Hønsetarm
Fjernakset Star

Suaeda maritima
Bolboschoenus maritimus
Atriplex pedunculata
Centaurium littorale
Cerastium semidecandrum
Carex distans

Lokalitet 7 – Dobber og Hedekær på vej til Øverste Ende

Vi fortsatte op ad vejen Øvre. Da vi havde kørt lidt, gjorde vi et lille stop, hvor vi gik ind til et lille hedekær. Her var rigtig spændende. Da jeg kom ind til kærret, var de andre ved at gå ud igen. På den måde blev jeg altid sidst.

Mose-Troldurt *Pedicularis sylvatica*Sump-Evighedsblomst *Gnaphalium uliginosum*

Kær-Svinemælk
Brombær
Almindelig Røllike
Fersken-Pileurt
Krybende Hestegræs
Almindelig Kongepen
Mose-Troldurt
Fløjlgræs
Lyse-Siv
Tag-Høgeskæg
Sump-Evighedsblomst
Muse-Vikke

Sonchus palustris
Rubus sp.
Achillea millefolium
Persicaria maculosa
Holcus mollis
Hypochoeris radicata
Pedicularis sylvatica
Holcus lanatus
Juncus effusus
Crepis tectorum
Gnaphalium uliginosum
Vicia cracca

Mens vi kørte, så vi

Knop-Siv
Bredbladet Dunhammer

Juncus conglomeratus
Typha latifolia

Endnu et lille stop, hvor vi også gik ind til et kær. Det lå tæt ved vejen. Her var vådt, og der var klart vand, så man skulle ikke gå for langt ud.

Blågrøn Kogleaks
Tigger-Ranunkel
Hedelyng
Revling

Schoenoplectus tabernaemontani
Ranunculus sceleratus
Calluna vulgaris
Empetrum nigrum

Smalbladet Kæruld
 Vorte-Birk
 Blåtop
 Liden Siv
 Kær-Ranunkel
 Vandnavle
 Klokkel yng

Eriophorum angustifolium
Betula pendula
Molinia caerulea
Juncus bulbosus
Ranunculus flammula
Hydrocotyle vulgaris
Erica tetralix

Smalbladet Kæruld *Eriophorum angustifolium*

Op på cyklerne igen. Nu var der nogle få, der kørte helt op til Øverste ende. Men resten gjorde endnu et stop, hvor vi igen gik ind til et hedekær. Her skulle vi gå et langt stykke, inde vi fra fremme ved kæret, og desværre fandt vi ikke noget nyt af interesse. Vi kiggede efter Soldug. Tilbage igen til cyklerne.

Bølget Bunke
 Vorte-Birk
 Sand-Star
 Almindelig Star
 Hedelyng
 Klokkel yng
 Skov-Fyr
 Blåtop

Deschampsia flexuosa
Betula pendula
Carex arenaria
Carex nigra var. *nigra*
Calluna vulgaris
Erica tetralix
Pinus sylvestris
Molinia caerulea

Desuden så vi

Prægtig Skørhat
 Manddraber-Mælkehat
 Sortfiltet Viftesvamp

Russula paludosa
Lactarius necator
Tapinella atrotomentosa

Lokalitet 8 – Øverste Ende

Nu kom vi op til de andre, som havde ligge og slappet af i græsset. Vi var lige henne og se på en Skibssætning, inden vi kørte det sidste stykke vej ud mod spidsen. Vi stod af cyklerne og gik ud

mod øverste ende, helt ud på spidsen af tangen. Hvor var her smukt at gå. Men tiden var ved at være knap, så vi måtte begynde hjemturen.

Ude på øverste ende

Bakke-Nellike *Dianthus deltoides*

Vej-Engelskræs
Vellugtende Gulaks
Glat Hunde-Rose
Rynket Rose
Gul Snerre
Sand-Star
Tidlig Dværgbunke
Fåre-Svingel
Strand-Engelskræs

Armeria maritima ssp. *elongata*
Anthoxanthum odoratum
Rosa canina ssp. *canina*
Rosa rugosa
Galium verum
Carex arenaria
Aira praecox
Festuca ovina
Armeria maritima ssp. *maritima*

Strand-Mandstro *Eryngium maritimum*

Strandgåsefod
Almindelig Firling
Knude-Firling
Hare-Kløver
Strand-Tusindgylden
Liden Tusindgylden
Håret Høgeurt

Suaeda maritima
Sagina procumbens
Sagina nodosa
Trifolium arvense
Centaurium littorale
Centaurium pulchellum
Pilosella officinarum

Lyse-Siv
Strand-Mandstro
Bakke-Nellike
Strandarve
Bidende Stenurt
Blæresmælde
Almindelig Kællingetand
Hvid-Kløver
Marehalm
Østersø-Hjælme
Sodaurt
Strand-Kvik
Spyd-Mælde

Juncus effusus
Eryngium maritimum
Dianthus deltoides
Honckenya peploides
Sedum acre
Silene vulgaris
Lotus corniculatus
Trifolium repens
Leymus arenarius
Ammophila arenaria x Calamagrostis epipetos
Salsola kali
Elytrigia juncea
Atriplex prostrata

Stålorm *Anguis fragilis*

Nu begyndte man at føle sadeltrykket. Vi gjorde et lille stop, da der lå en flot stålorm på vejen. Da vi næsten var inde i byen, stoppe vi ved et iskagehus. Nu trængte vi til en pause og noget sødt. Vi havde på dette tidspunkt gået og cyklet 34 km, og vi var endnu ikke færdige. Nogle ville have kaffe og kage, men de fleste var til en isvaffel. Desværre var der kun en til at ekspedere, og det gik ikke hurtigt. Men vi fik dog alle en is, men de sidste havde dårlig nok tid til at nyde isen, da vi havde en aftale med Tove i Lægeurtehaven. Vi var en lille gruppe, der først kom, efter hun var begyndt at fortælle.

Lægeurtehaven

Vi blev vist rundt i haven af Tove Yde. Hun var en rigtig god fortæller. Haven var delt op i forskellige temaer bl.a. Signaturlæren, Homøopati, Væskelæren, Folkemedicin og Medicinsk brug af planter.

Vi fik også flere smagsprøver. Det var frugterne fra Bukketorn, en Endelavedram lavet af Bronze Fennikel, Anis Isop, Sød-Skærm, Prikbladet Perikon og Røllikeblomst og til sidst honning fra de

brune bier. Det var et meget spændende besøg. Vi kom også ind og så, hvordan de tørrede planter. Nu skulle flere ind og handle, andre tog med Jørgen ud til fugletårnet, men Tove og jeg kørte ud til vores værelse. Vi trængte til et bad, inden vi skulle spise.

Pindsvin-Kartebolle *Dipsacus strigosus*

Gammaugle *Autographa gamma*

Vi kørte tilbage til kroen, vi skulle spise kl. 20, men maden var ikke klar. Vi skulle vente ½ time. Vi fik alle et glas vin, øl eller vand efter behag, indtil vi kunne gå til bords.

Forretten var laks med flute, meget lækkert. Dertil blev der serveret hvidvin. Adser fortalte lidt om stridighederne mellem Hjarnø og Alrø. Det var noget med en Kaskelot, der var strandet, den tilfaldt beboerne på Hjarnø, fordi hvalhovedet vendt den vej. Derefter stjal folk fra Alrø kirkesølv.

Vi sang en variation over sangen en rejselystenflåde, på fire forskellige melodier se side 47. Jørgen Rabøl fremsagde et ungdomsdigt om en botanisk ekskursion se side 48. Derefter et reklameindslag af Claus for de nye ting, vi kan købe fra foreningen, bæreposer, T-shirts og et billede.

Adser fortæller om Hjarnø og Alsø

Jørgen læser sit digt fra turen til Kongelunden

Hoveretten var Kalvesteg stegt i rødvin, kartofler med sesamfrø, ristede grønsager og sovs. Dertil blev der serveret rødvin. De, der hellere ville have øl eller vand, fik dette. Efter hovedretten var spist, læste Claus et gammelt digt se side 49 og vi sang et par opfølgende vers til 175 års dagen, se side 50. Vi sang nogle vers af "jeg ved en lærkerede", hvor hver bord sang et eller to vers. Derefter blev der delt nogle foldere om Vorsø ud.

Ved middagen lørdag aften

Desserten var Tiramisu, det gjorde stor lykke. Vi sluttede af med at synge Aders snapsevis, se Anholt rapporten. Nu blev der almindelig opbrud. Det havde været en lang og begivenhedsrig dag, og vi skulle tidligt op søndag. Vi cyklede tilbage til vores domicil.

Her overnattede Aase, Carsten, Linda, Tove og Lene

Søndag den 2. august

Igen måtte vi tidligt op, da der var morgenmad fra kl. 7, og vi skulle med færgen kl. 8²⁰. Jørgen Rabøl kom og hentede vores bagage kl. 6⁵⁰. Det var rart, vi ikke skulle have kufferterne på cyklen til kroen. Det var det samme lækre morgenbord, men i dag var der to slags sort te og masser af kogt vand. Vi fik sagt farvel til den flinke kromand, som havde gjort alt for at vores ophold på Endelave kunne blive godt. Vi gik til havnen kl. 7⁴⁵.

Farvel til endelave

Det var rigtig dejligt vejr. Vi stillede bagagen i en krog på vogndækket. Der var ikke så mange passager foruden vores gruppe. Vi satte os op på det øverste dæk. Inden vi sejlede, opdagede vi en masse sæler på en lille sandtange. Under sejlturen kom vi tættere forbi kolonien, så den blev ivrigt studeret og fotograferet. Elsebeth fandt en Sankthansoldenborre, som hun passede på, så den kunne komme i land på fastlandet.

Sælkolonien

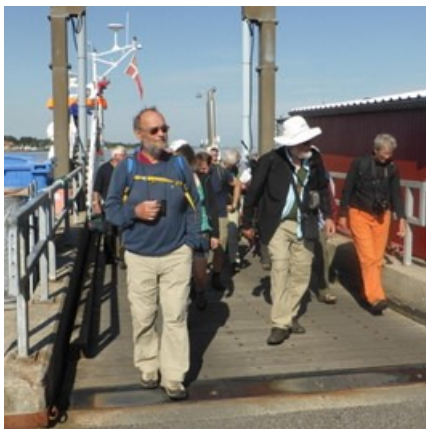
Sankthansoldenborre *Amphimallon solstitialis*

Vi stod parate med bagagen, da færgen lagde til i Snaptun, da vi kun havde 15 min. til at få bagagen over i bilerne, inden færgen til Hjarnø skulle sejle. Vi nåede det alle sammen. Ida og Charles sprang som de sidste om bord. Denne overfart tog kun 5 min.

Hjarnø er en flad moræneø dannet under sidste istid. Højeste punkt er knap 7 m. Havet har flere steder omkring øen aflejret smalle bæltter af nyt land. Mest markant er nok krumodderne på nord- og sydsiden. Deres form tyder på, at de gradvist dannes af havstrømme, som fører nyt vand til Horsens fjord. Samtidig æder havet sig ganske langsomt ind i øens sydøstlige kyst, og efterlader her stejle lerede kystskrænter. Hjarnøs form ændrer sig således konstant – om end det går langsomt.

Lokalitet 9 – Hjarnø

Da vi gik fra borde, kunne vi alle få en folder over øen. Vi havde kun gået et kort stykke af vejen mod kirken, da Elsebeth opdagede turens vigtigste fund, Rug-Hejre. Den blev ivrigt fotograferet.

Adser, Claus og Inger går i land

Lige udenfor havnen

Lådden Dueurt
Æselfoder
Gærde-Snerle
Ager-Tidsel
Kær-Svinemælk
Strand-Malurt
Grå-Bynke
Tagrør
Strand-Bede
Kruset Skræppe
Almindelig Røllike
Almindelig Katost
Rynket Rose
Almindelig Rajgræs

Epilobium hirsutum
Onopordum acanthium
Calystegia sepium
Cirsium arvense
Sonchus palustris
Artemisia maritima
Artemisia vulgaris
Phragmites australis
Beta maritima
Rumex crispus
Achillea millefolium
Malva sylvestris
Rosa rugosa
Lolium perenne

Rug-Hejre *Bromus secalinus*Nældens takvinge *Aglais urticae*

Gærde-Kartebolle
 Stor Nælde
 Hvid-Kløver
 Ager-Vejbred
 Eng-Rottehale
 Hundepersille
 Rug-Hejre

Dipsacus fullonum
Urtica dioica
Trifolium repens
Plantago major ssp. *intermedia*
Phleum pratense ssp. *pratense*
Aethusa cynapium
Bromus secalinus

Vi fortsatte over den lille bro, så vi kom ud på strandengen, Odden. Vi så også

På broen

Nældens takvinge
 Græsråndøje

Aglais urticae
Maniola jurtina

Feber-Nellikerod
 Vild Kørvel
 Almindelig Kvik
 Marehalm
 Burre-Snerre
 Mirabel

Geum urbanum
Anthriscus sylvestris
Elytrigia repens
Leymus arenarius
Galium aparine
Prunus cerasifera

Ved lagunen

Gederams *Epilobium angustifolium*

Ager-Snerle
 Krybende Potentil
 Tornet Salat
 Harril
 Strand-Vejbred
 Strand-Kogleaks
 Gåse-Potentil
 Strand-Svingel
 Vingefrøet Hindeknæ
 Strand-Trehage
 Rørgræs
 Sandkryb
 Høst-Borst
 Almindelig Kongepen
 Kær-Galtetand

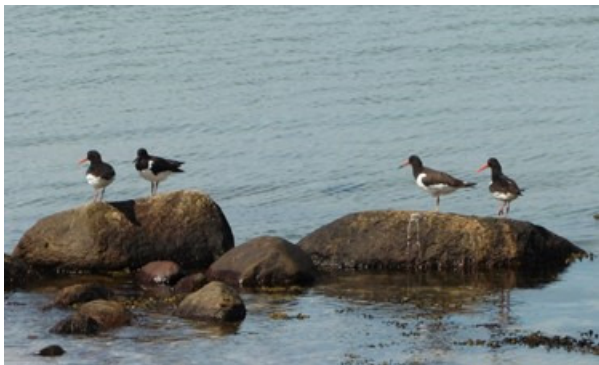
Convolvulus arvensis
Potentilla reptans
Lactuca serriola
Juncus gerardii
Plantago maritima
Bolboschoenus maritimus
Argentina anserina
Festuca arundinacea
Spergularia media
Triglochin maritima
Phalaris arundinacea
Glaux maritima
Leontodon autumnalis
Hypochoeris radicata
Stachys palustris

Strand-Asters
 Strandarve
 Vej-Engelskgræs
 Kryb-Hvene
 Rød Svingel
 Salturt (Kveller)
 Blæresmælde
 Strand-Firling
 Almindelig Firling
 Engelsk Vadegræs
 Strandsennep
 Vej-Pileurt (flere slags)
 Almindelig Ålegræs

Aster tripolium
Honckenya peploides
Armeria maritima ssp. elongata
Agrostis stolonifera
Festuca rubra
Salicornia europaea
Silene vulgaris
Sagina maritima
Sagina procumbens
Spartina angelica
Cakile maritima
Polygonum aviculare
Zostera marina

Vi fortsatte rundt om lagunen. Her blev der ses flere marsvin. Vi fortsatte af en stenstrand, hvor der ikke rigtig voksede noget, men så blev der studeret sten og alger. Vi skulle have det hele med.

Strandskade *Haematopus ostralegus*Blæretang *Fucus vesiculosus* og Strengetang *Chorda filum*

Blæretang
Strengetang
Savtang

Fucus vesiculosus
Chorda filum
Fucus serratus

Østers
Stor Knivmusling
Sandmusling
Strandsnegl

Jernsten
Rød Østersøkvarstporfyr
Brun Østersøkvarstporfyr
Kinnediabas
Glimmerskifer
Forstenet træ

Plance omstensætningen

Adser fortæller om Kong Hjørnes sten

Vi gik et stykke vej videre omkring lagunen, hvor vi skulle finde Eng-Klaseskærm. Det lykkedes. Nogle blev siddende ude ved stranden, og de sidste nåede først frem, da de andre kom tilbage til stranden. Nu gik vi hen for at se på skibssætningerne.

Eng-Klaseskærm
Strand-Mælde

Oenanthe lachenalii
Atriplex littoralis

Spyd-Mælde
 Gul Snerre
 Læge-Kokleare
 Strand-Kamille
 Skov-Hanekro
 Skønbægret Mælde

Atriplex prostrata
Galium verum
Cochlearia officinalis ssp. *officinalis*
Tripleurospermum maritimum
Galeopsis bifida
Atriplex calotheca

Ved skibssætningen

På et fredet areal ligger der 10 større og mindre skibssætninger fra vikingetiden. Oprindeligt har gravpladsen omfattet mere end 20 skibssætninger. Men ved Nationalmuseets undersøgelse i 1935 lykkedes det kun at finde rester af 10, som blev delvis restaureret, deriblandt Kong Hjarnes grav. "Skibene er op til 8 m lange, og dannet af oprejste kampesten". Tre af dem er udgravet, og i alle tre fandtes spor efter brandgrave, hvis sparsomme oldsagsindhold indskrænkede sig til nogle få lerkarskår. Skibssætninger tolkes i dag som et religiøst symbol på den dødes tilknytning til den nordiske mytologi – til guden Njord. Hans symbol er netop et skib og det er ham, der råder over vind og vejr.

Skilt over lagune og skibssætning

De holder græsset nede

Vi gik først langs en mark
 Almindelig Hønsetarm
 Femhannet Hønsetarm

Cerastium fontanum
Cerastium semidecandrum

Smalbladet Kællingetand
 Prikbladet Perikon
 Rank Vejsennep
 Horse-Tidse
 Lugtløs Kamille
 Vellugtende Kamille
 Almindelig Brandbæger
 Skive-Kamille
 Almindelig Svinemælk
 Liden Tvetand
 Krumhals
 Blåhat
 Hvidmelet Gåsefod
 Gærde-Valmue
 Almindelig Spørgel

Lotus tenuis
Hypericum perforatum
Sisymbrium officinale var. *leiocarpum*
Cirsium vulgare
Tripleurospermum perforatum
Matricaria recutita
Senecio vulgaris
Matricaria suaveolens
Sonchus oleraceus
Lamium amplexicaule
Anchusa arvensis
Knautia arvensis
Chenopodium album
Papaver dubium
Spergula arvensis

Nogle går oppe og andre nedenfor skrænten

Blød Storkenæb
 Glat Vejbred
 Gederams
 Dusk-Syre
 Ager-Padderok
 Lancet-Vejbred
 Almindelig Hundegræs
 Almindelig Hvene
 Draphavre
 Flyve-Havre

Geranium molle
Plantago major ssp. *major*
Epilobium angustifolium
Rumex thyrsiflorus
Equisetum arvense
Plantago lanceolata
Dactylis glomerata
Agrostis capillaris
Arrhenatherum elatius
Avena fatua

Inden vi fortsatte langs stranden Vindavn. Her viste Adser os fandens aftryk på en stor sten ude i vandkanten. Da vi nåede vejen gennem øen, var der nogle der drejede op mod den gamle smedje. De fleste fortsatte dog udover engene og gik først op mod byen i nærheden af Hjarnøs gamle skole og campingpladsen. Her skulle vi over flere elektriske hegn. Vel ude ved landevejen, var der kun kort at gå til den gamle smedje, hvor vi skulle indtage vores frokost.

Adser viser Fandens fodspor

Hjertekarse *Cardaria draba*

Strandkål
Nat-Limurt
Almindelig Knopurt
Glat Burre
Almindelig Pimpinelle
Bleggul Snerre
Hjertekarse
Hare-Kløver
Bidende Stenurt
Skarntyde
Hvid Snerre
Armensk Brombær
Rundbladet Katost
Gul Fladbælg
Muse-Vikke
Almindelig Agermåne
Rød-Kløver

Crambe maritima
Silene noctiflora
Centaurea jacea
Arctium lappa
Pimpinella saxifraga
Galium verum x mollugo
Cardaria draba
Trifolium arvense
Sedum acre
Conium maculatum
Galium mollugo
Rubus armeniacus
Malva neglecta
Lathyrus pratensis
Vicia cracca
Agrimonia eupatoria
Trifolium pratense

Langs stranden ligefør vi går op mod kroen

Almindelig Kællingetand
Eng-Gedeskæg

Lotus corniculatus
Tragopogon pratensis ssp. pratensis

Almindelig Bjørneklo
Skov-Løg
Snerle-Pileurt

Heracleum sphondylium ssp. *sphondylium*
Allium scorodoprasum
Fallopia convolvulus

Stregbredpande
Rød Glente
Tarmrørhinde

Thymelicus lineola
Milvus milvus
Enteromorpha intestinalis

Her var rigtig mange gæster denne søndag. Det var godt, der var bestilt en platte til os, ellers kunne det have taget lang tid, før vi fik noget at spise. Men vi måtte vente længe i køen for at købe vores drikkevarer. Der var kun en til at ekspedere, men så smagte øllen også godt, da man endelig havde den i hånden. Vi sad samlet ved tre lange borde. Det var en meget hyggelig afslutning på turen. Efterhånden begyndte folk at gå til færgen. Så vi gik i gang med den store afskedsscene, hvor der blev uddelt knus og kram. Henning Adersen og Claus Helweg Ovesen havde lavet en rigtig god og interessant ø-hoppe tur.

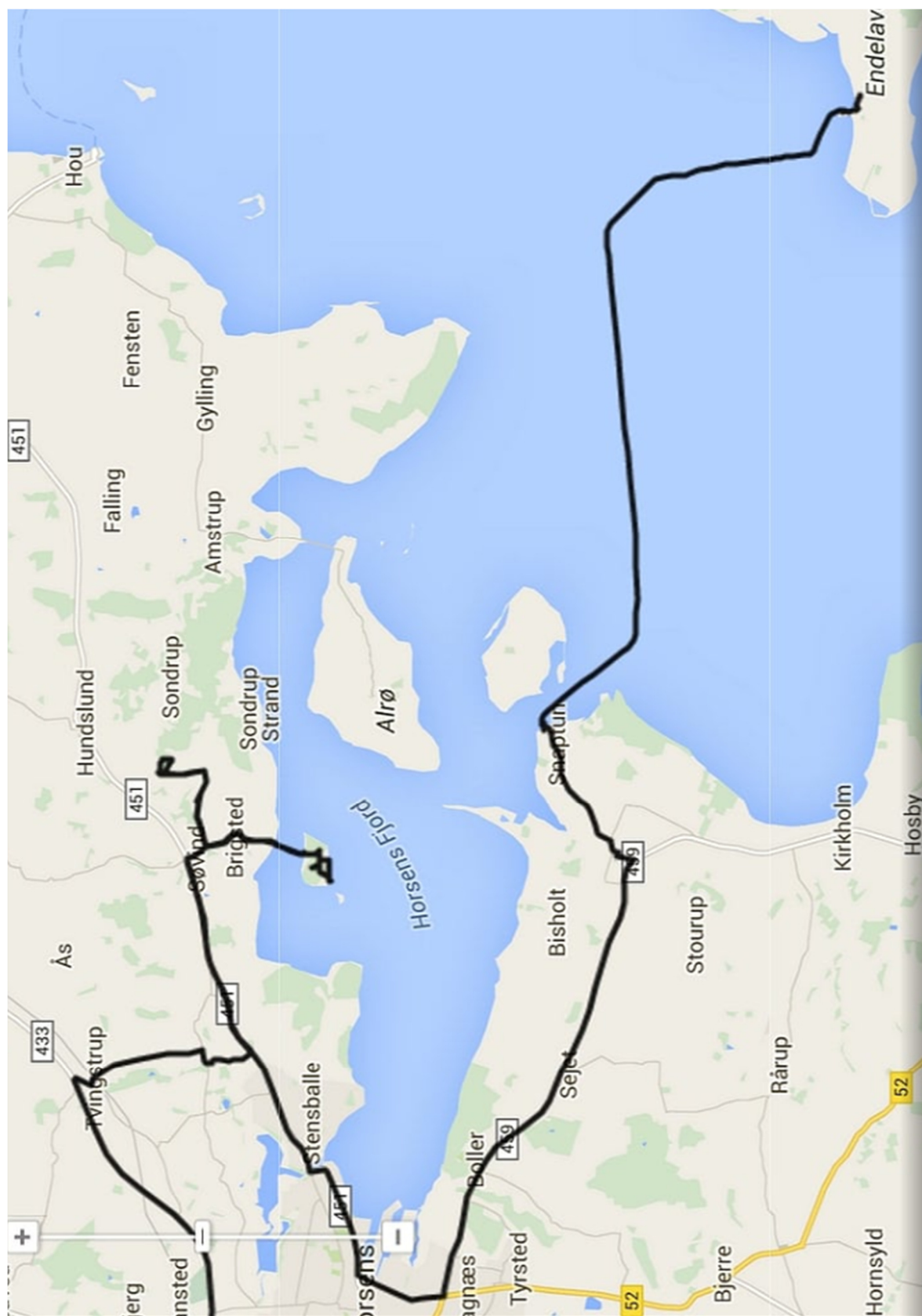
Gården vi kom op forbi

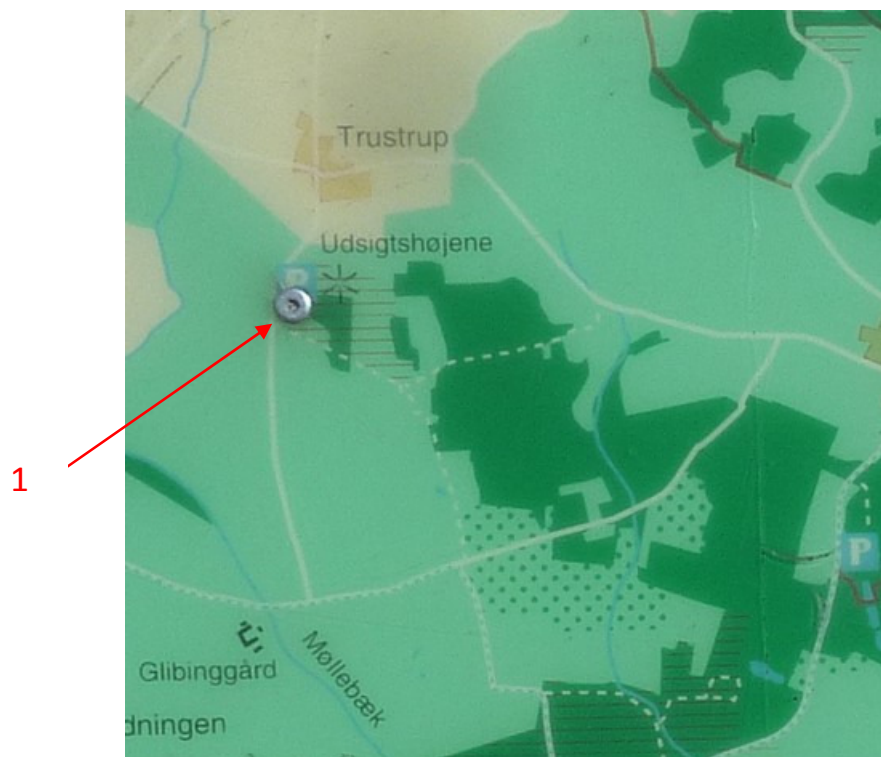
Kirkeskibet

Vi var en stor gruppe, der tog færgen klokken 15¹⁰. Overfarten tog kun 5 min. Bilen blev pakket til hjemturen, og støvlerne blev skiftet til sko. Vi fik sat cykelanhænger op og fik placeret Annes cykel og spændt den godt fast. Nu startede hjemturen, hvor vi kørte fra Snaptun ud til Glud. Derfra først ad vej 459, landevej 23 og 170, til vi kørte ned på motorvejen lige før Vejle. Der var en hel del trafik, men den gled uden problemer. Det blæste heldigvis ikke, da vi kørte over broerne. Det var rart, når vi nu havde cyklen bagpå.

Vi kørte ind på rasteplassen nær Sorø, da vi trængte til at strække benene. Det var godt med en kop te, kaffe og is. Nu var vi klar til det sidste stykke. Der var heftig trafik lige ved Køge-sammenfletningen, da vi skulle ind i et spor. Så snart vi var kommet forbi, gik det trods vejarbejde fint. Klokken var ca. 19¹⁵ da vi stod ved Hvidovre station, hvor Ole, Anne og Tove skulle af. De sidste knus blev givet, inden vi skiltes i hver sin retning.

Fredag den 31. juli

Trustrup høje (1)

Lokalitet 2

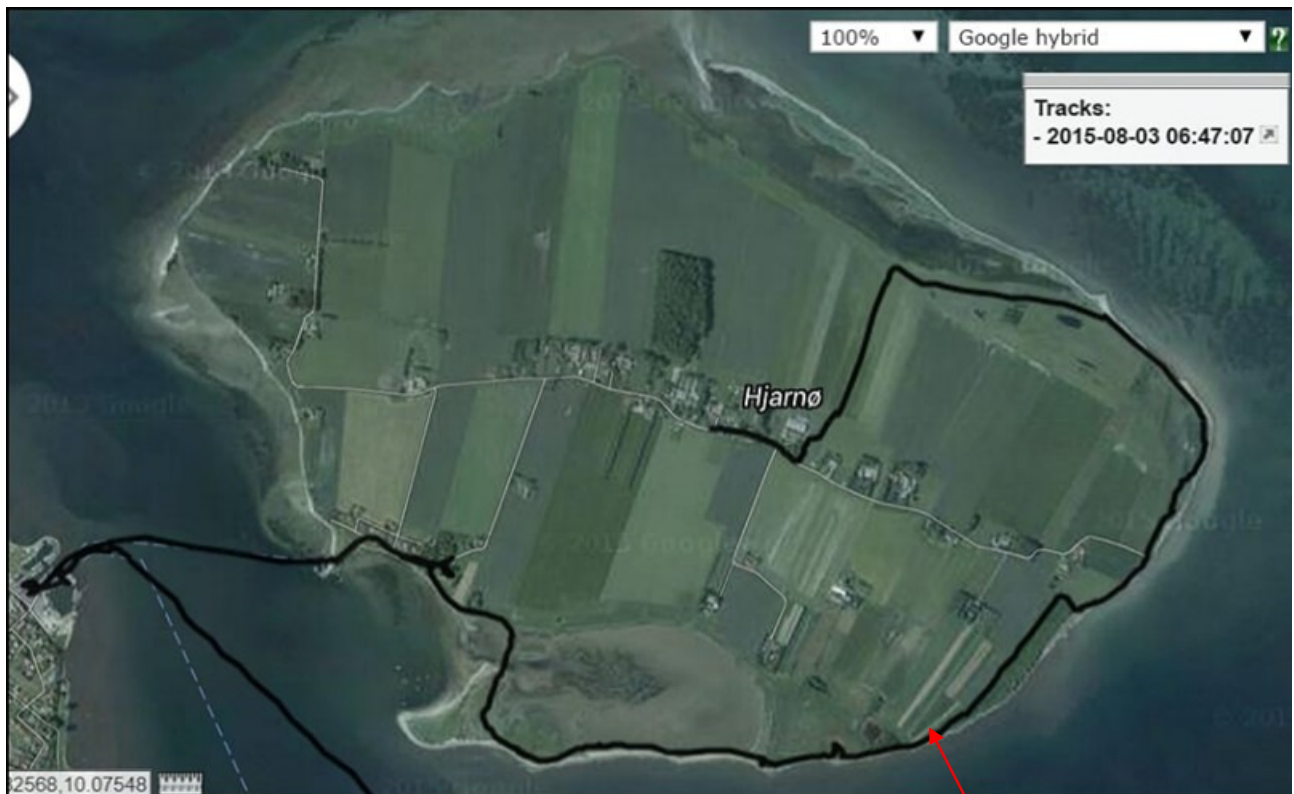
Lokaliteter på Endelave

Lørdag formiddags lokaliteter

Lørdag eftermiddags lokaliteter

Lokalitet 9 - Hjørnø

9

FRIHED

Stille, solmæt Sommerformiddag
under Himlens bundløs dybe Kubbel
slænge sig med sorgfri Sind i Mag
mellem Blomsters stumme Farvejubil

paa en Skrænt ved Fjordens sunde Vand,
skygget af et Hegn for Solens Bagen,
ganske ene — ubekymret sand,
langt fra Menneskers bevidste Klagen.

Og saa stirre i det milde Blaa,
— hvor de sidste Skydun bort er fløjne, —
indtil Draaber komme og forgaa
for det fjerne Blik i mine Øjne.

Og saa lade Sjælen sanke Guld
af en Skønhedsdrøm, hvori den hviler
nøgen som en Plante i sin Muld, —
det er Livet, naar det rigest smiler.

Højsommerekskursion 2015 (meget frit efter Helge Rode)

- 1 Som en rejselysten flåde
ankret op ved Jyllands bro
under vejrs og vindes nåde
ligger landet dybt i ro.
Hårdt går hav mod kyst og strand,
gnaver klint og lejrer sand
skaber voksesteder,
hvor vi stod og hvor vi gik,
kigged vi på botanik
det os giver glæder.
- 2 Havombruset yngler landet,
tusind øer gik af havn,
lod sig bære bort med vandet,
for at bære Danmarks navn.
Kostbar last de bærer med
de har sikkert voksested
for en mængde planter.
I fru Floras krone står
de i hendes grønne hår
lissom diamanter.
- 3 Vil til øer, små og mindre
som botaniker man gå,
er der vand som kan forhindre
at man let sit mål kan nå,
Færgedrift og tidevand,
ak, man aldrig lide kan
på at de sig føjer,
så den optimale plan
man har lagt, man følge kan.
Dog - vi os fornøjer!
- 4 Vorsø: vildt og barskt udfolder
sig naturens stærke kraft
ingen urskov standen holder
skønt den rod jo klart har haft
elmesyge, skarvelort
har en tyd'lig virkning gjort,
sammenbrud i skoven,
hyld og humle tager fat
skaber et fortykningskrat
med lidt ær foroven.
- 5 Endelaves grønne flader
stor mangfoldighed dog bær',
her er strandeng, marsk og vader
her er overdrev og kær
og på Øvres magre sand
fyrrekrat og hedeland,
nåleskov iblandet.
Øens kystlagunevand
rigt med fugle bugne kan,
strandkål ses i sandet.
- 6 Hjarnøs bliver så den næste
ø på vores ekskursion
øens kyster vil vi gæste
tage under inspektion
Søndre Odde gnaves væk
men her ses dog stadigvæk
klit og gamle volde
Nordre Odde: her man ser
mangen kraftig pioner-
plante sig udfolde
- 7 Vinterklart og sommerbroget
breder Kattegat sit vand
ligefremt og latterkroget
fremstår Horsensfjordens land
Øerne gir vandet liv
og et dejligt tidsfordrv
for en botanikker
vi vil altid skønne på
ud i øens det grønne gå
Nu en skål vi drikker.

Jørgen Rabøls digt fra en ekskursion den 15.09.1962

Ude hist i Kongelunden
Samles man i morgenstunden.
Lup bevæbnet – Ravnkjer fattet.
Busudbragt og skovturs pjattet

Hidkaldt via Rådhuspladsen.
Står man midt i blomstermassen.
Danske fyre – bleg mimoser.
Alle bær' på plastikposer.

Flok bevidste – uerfarne
Minus plante fuldbefarne.
Flyder man ad skovens veje.
Skovens gud for flokke neje.

Åbenbarer sig – se dele
Smelter sammen til et hele.
Skovens stemme – fuglesangen.
Kravler ind i øregangen

Men man ser kun enkeltheder
Egehære i geledder.
Dueurt og Gedebladen
Skovsalat samt Haremaden

Det er anden gang den sommer.
At man i naturen kommer.
Det er allersidste chance
For at samle renæssance

Ak! Du velfærdsfødte borger
Føler pligtens sværd – har sorger
Du skal presse plantelivet
Før eksamen bli'r dig givet

Du som i naturen leder.
Efter visdom – fuglereder
Søg og kun det sekundære.
Luk dig ind og lær at være

Et par opfølgende vers til 175-års dagen:

1 Fem og tyve år der gik
siden dette gilde.
Gik det for vor botanik
som vi gerne ville?
Botanik som som videnskab
eller som en lidenskab
vill' vi gerne dyrke.
Fik vi mere styrke?

2 Det er ikke gået godt
særlig mange steder,
det'r desværre tem'lig småt
med vor' floraglæder,
mangt et pragtfuldt voksested
er desværre pløjet ned.
Vor's naturforvaltning
minder mest om haltning!

3 Andre steder har vi set,
at i tidens fylde
kvæles god lokalitet
af nitrat og gylle,
mangen skøn og sjælden blomst
har nu fået sin bekomst.
Nu er kvik og nælder
det hvorom man melder.

4 Botanik som disciplin
i forskning og i skolen
det er nærmest rent til grin.
Sådan er parolen:
hvis det'r varianter,
alt skal vær' molekulært,
og det helt opgives,
at se hvor planten trives.

5 Dog, noen gode ting er sket,
noed som skaber glæde,
ordet biodiversitet
det har fundet sæde
som en god ønskværdig ting
i avis og folketing,
og, skønt svært at fatte
så vil alle ha' det.

6 Og en anden positiv
ting med resultater:
vi har fået direktiv
om vor' habitater
god natur bevares skal,
ikke ofres for lokal
trang til profitering.
Husk det, vor regering!

7 Mange af os flittigt har
stukket vores snude,
set på græs og siv og star,
i en udvalgt rude.
Atlas Flora Danica
fik vi næsten panik a'.
Nu bli'r værket færdigt:
Det bli'r læseværdigt!

8 Mange nye fund er gjort,
nye sjove planter
det er måske ej så stort
hvis det'r varianter,
men man kan sig glædes ved
at man finder voksested
for en nyhed: biblomst
og for krum stars genkomst.

9 Venner , skønt vi trænges lidt,
er en ting dog sikker,
man har store glæder tit
som feltbotanikker.
Vi har herligt tidsfordriv,
vi har godt foreningsliv,
vi har støv på arret
til at få fremtid klaret!

Blomsterstudier

Af Vagn Steen

jeg har set lidt på blomster i sommer
og jeg påskønner botanikken
jeg højagter botanikerne
men de er gale
helt uden praktisk betydning
måske direkte farlige

ænder tåler ikke andemad
og gæs ikke gåseurter
heste spytter hestekastanier ud
katte går uden om katost
padder er trætte af padderokker
og viber bruger ikke fedt

hvorfor genere okser med okseøjer
og hvorfor skjule at
hundeuert er hundeføde for hunde

geder har ingen glæde af gederams
duer undgår dueurt
hvad skal egentlig ræven med rævehale
eller koen med kodriver
eller føllet med følfod
eller torsken med torskemund

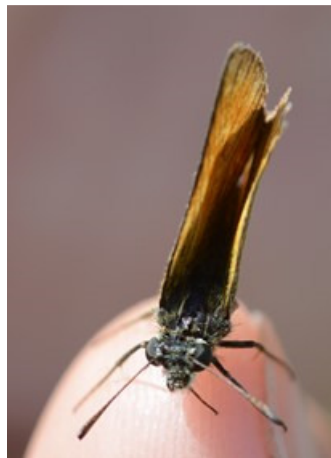
og jeg gad nok vidst
hvad åer skal med kander
og hvad fanden fanden skal med mælk

kun nu og da er botanikere nyttige
gør man i nælderne
eller er man ikke advaret mod svigermødre
så kom ikke og sig de ikke havde advaret
der er de gået til sagen med krumhals
og har tydet skarnet ret

Sommerfugleliste

Græsråndøje
Engrandøje
Lille kålsommerfugl
Sekspletet køllesværmer
Lille ildfugl
Dagpåfugleøje
Sandråndøje
Blåfugl sp.
Bredpande sp.
Nældens takvinge
Stregbredpande

Maniola jurtina
Aphantopus hyperantus
Pieris rapae
Zygaena filipendulae
Lycaena phlaeas
Aglais io
Hipparchia semele
Lycaenidae sp.
Hesperiidae sp.
Aglais urticae
Thymelicus lineola

Stregbredpande *Thymelicus lineola*

Planteliste

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31	1								2
<i>Abies alba</i>	Almindelig Ædelgran	x									
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Ahorn	x	x								
<i>Achillea millefolium</i>	Almindelig Røllike	x	x	x	x	x			x		x
<i>Achillea ptarmica</i>	Nyse-Røllike				x						
<i>Aegopodium podagraria</i>	Skvalderkål			x							
<i>Aethusa cynapium</i>	Hundepersille		x								x
<i>Agrimonia eupatoria</i>	Almindelig Agermåne	x	x		x						x
<i>Agrostis capillaris</i>	Almindelig Hvene	x			x					x	x
<i>Agrostis stolonifera</i>	Kryb-Hvene		x		x			x			x
<i>Aira praecox</i>	Tidlig Dværgbunke	x			x					x	x
<i>Allium oleraceum</i>	Vild Løg	x					x				
<i>Allium scorodoprasum</i>	Skov-Løg	x	x								x
<i>Alnus glutinosa</i>	Rød-El		x								
<i>Alnus incana</i>	Grå-El	x	x								
<i>Ammophila arenaria</i>	Sand-Hjælme					x					
<i>Ammophila arenaria x Calamagrostis epipetos</i>	Østersø-Hjælme									x	
<i>Anchusa arvensis</i>	Krumhals	x									x
<i>Anchusa officinalis</i>	Læge-Oksetunge			x							
<i>Angelica arcangelica ssp. litoralis</i>	Strand-Kvan			x							
<i>Angelica sylvestris</i>	Skov-Angelik					x		x			
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Vellugtende Gulaks	x			x					x	
<i>Anthriscus sylvestris</i>	Vild Kørvel	x	x								x
<i>Apera spica-venti</i>	Vindaks			x							
<i>Arabidopsis thaliana</i>	Almindelig Gåsemad	x									
<i>Arctium lappa</i>	Glat Burre		x								x
<i>Argentina anserina</i>	Gåse-Potentil		x		x			x			x
<i>Armeria maritima ssp. elongata</i>	Vej-Engelskgræs									x	x
<i>Armeria maritima ssp. maritima</i>	Strand-Engelskgræs			x		x				x	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	Drophavre	x									x
<i>Artemisia maritima</i>	Strand-Malurt		x							x	x
<i>Artemisia vulgaris</i>	Grå-Bynke	x	x	x							x
<i>Arum alpinum</i>	Dansk Arum			x			x				

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31	1								2
<i>Aster tripolium</i>	Strand-Asters		x					x			x
<i>Atriplex calotheca</i>	Skønbægret Mælde										x
<i>Atriplex littoralis</i>	Strand-Mælde		x		x	x					x
<i>Atriplex pedunculata</i>	Stilket Kilebæger							x			
<i>Atriplex prostrata</i>	Spyd-Mælde		x		x					x	x
<i>Avena fatua</i>	Flyve-Havre										x
<i>Bellis perennis</i>	Tusindfryd	x									
<i>Beta maritima</i>	Strand-Bede		x		x						x
<i>Betula pendula</i>	Vorte-Birk		x		x				x		
<i>Betula pubescens</i>	Dun-Birk				x						
<i>Bolboschoenus maritimus</i>	Strand-Kogleaks		x	x	x			x			x
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	Skov-Stilkaks						x				
<i>Briza media</i>	Hjertegræs				x						
<i>Bromus hordeaceus</i>	Blød Hejre	x									
<i>Bromus secalinus</i>	Rug-Hejre										x
<i>Bupleurum tenuissimum</i>	Smalbladet Hareøre							x			
<i>Cakile maritima</i>	Strandsennep		x								x
<i>Calamagrostis epigejos</i>	Bjerg-Rørhvene				x						
<i>Calluna vulgaris</i>	Hedelyng	x			x				x		
<i>Calystegia sepium</i>	Gærde-Snerle										x
<i>Campanula latifolia</i>	Bredbladet Klokke		x								
<i>Campanula rotundifolia</i>	Liden Klokke	x		x	x						
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Hyrdetaske	x									x
<i>Cardaria draba</i>	Hjertekarse										x
<i>Carex arenaria</i>	Sand-Star				x	x			x	x	
<i>Carex distans</i>	Fjernakset Star							x			
<i>Carex divulsa ssp. leersii</i>	Mellembrodt Star						x				
<i>Carex flacca</i>	Blågrøn Star				x						
<i>Carex hirta</i>	Håret Star				x						
<i>Carex hostiana</i>	Skede-Star				x						
<i>Carex lepidocarpa</i>	Krognæb-Star				x						
<i>Carex nigra var. nigra</i>	Almindelig Star				x				x		
<i>Carex otrubae</i>	Sylt-Star		x								
<i>Carex panicea</i>	Hirse-Star				x						
<i>Carex spicata</i>	Spidskapslet Star	x									

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31	1								2
<i>Carex sylvatica</i>	Skov-Star						x				
<i>Carex viridula</i> var. <i>viridula</i>	Dværg-Star				x						
<i>Carpinus betulus</i>	Avnbøg										x
<i>Centaurea cyanus</i>	Kornblomst			x							
<i>Centaurea jacea</i>	Almindelig Knopurt		x		x						x
<i>Centaureum littorale</i>	Strand-Tusindgylden				x			x		x	
<i>Centaureum pulchellum</i>	Liden Tusindgylden									x	
<i>Cerastium fontanum</i>	Almindelig Hønsetarm				x	x					x
<i>Cerastium semidecandrum</i>	Femhannet Hønsetarm	x						x			x
<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	x	x								x
<i>Cichorium intybus</i>	Cikorie			x							
<i>Circaea lutetiana</i>	Dunet Steffensurt		x				x				
<i>Cirsium arvense</i>	Ager-Tidsel	x	x		x						x
<i>Cirsium palustre</i>	Kær-Tidsel		x		x						
<i>Cirsium vulgare</i>	Horse-Tidsel		x		x	x					x
<i>Cochlearia officinalis</i> ssp. <i>officinalis</i>	Læge-Kokleare										x
<i>Conium maculatum</i>	Skarntyde			x							x
<i>Convolvulus arvensis</i>	Ager-Snerle	x	x								x
<i>Conyza canadensis</i>	Kanadisk Bakkestjerne	x									x
<i>Corylus avellana</i>	Hassel		x				x				
<i>Crambe maritima</i>	Strandkål	x		x	x	x				x	x
<i>Crataegus laevigata</i>	Almindelig Hvidtjørn		x		x						
<i>Crataegus monogyna</i>	Engriflet Hvidtjørn	x	x								
<i>Crepis capillaris</i>	Grøn Høgeskæg	x			x						
<i>Crepis tectorum</i>	Tag-Høgeskæg								x		
<i>Cytisus scoparius</i>	Gyvel	x									
<i>Dactylis glomerata</i>	Almindelig Hundegræs	x	x				x				x
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Kødfarvet Gøgeurt				x						
<i>Dactylorhiza majalis</i>	Maj-Gøgeurt				x						
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandbælg				x						
<i>Daucus carota</i> ssp. <i>carota</i>	Vild Gulerod					x					
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Mose-Bunke						x				
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Bølget Bunke	x			x				x		
<i>Dianthus deltoides</i>	Bakke-Nellike									x	
<i>Digitalis purpurea</i>	Fingerbøl	x									

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31			1						2
<i>Dipsacus fullonum</i>	Gærde-Kartebolle										x
<i>Dryopteris dilatata</i>	Bredbladet Mangeløv	x	x		x						
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Almindelig Mangeløv	x	x								
<i>Eleocharis palustris</i>	Almindelig Sumpstrå				x						
<i>Elymus caninus</i>	Hundekvik						x				
<i>Elytrigia juncea</i>	Strand-Kvik									x	
<i>Elytrigia repens</i>	Almindelig Kvik		x		x						x
<i>Empetrum nigrum</i>	Revling								x		
<i>Epilobium angustifolium</i>	Gederams	x									x
<i>Epilobium hirsutum</i>	Lådden Dueurt		x								x
<i>Epilobium montanum</i>	Glat Dueurt		x								
<i>Epilobium palustre</i>	Kær-Dueurt		x								
<i>Epilobium tritragonum</i>	Kantet Dueurt		x								
<i>Epipactis helleborine</i>	Skov-Hullæbe		x			x	x				
<i>Equisetum arvense</i>	Ager-Padderok	x	x		x						x
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng				x				x		
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Smalbladet Kæruld				x				x		
<i>Eryngium maritimum</i>	Strand-Mandstro									x	
<i>Euonymus europaeus</i>	Benved		x								
<i>Fagus sylvatica</i>	Bøg		x								
<i>Fallopia convolvulus</i>	Snerle-Pileurt	x									x
<i>Festuca arundinacea</i>	Strand-Svingel				x						x
<i>Festuca brevipila</i>	Bakke-Svingel									x	
<i>Festuca gigantea</i>	Kæmpe-Svingel		x								
<i>Festuca ovina</i>	Fåre-Svingel									x	
<i>Festuca rubra</i>	Rød Svingel	x				x		x			x
<i>Filago minima</i>	Liden Museurt									x	
<i>Filago vulgaris</i>	Kugle-Museurt	x									
<i>Filipendula ulmaria</i>	Almindelig Mjødurt		x		x						
<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask		x				x				
<i>Galeopsis bifida</i>	Skov-Hanekro										x
<i>Galeopsis tetrahit</i>	Almindelig Hanekro	x	x								x
<i>Galinsoga quadriradiata</i>	Kirtel-Kortstråle										x
<i>Galium mollugo</i>	Hvid Snerre	x	x		x						x
<i>Galium aparine</i>	Burre-Snerre	x	x								x

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31		1							2
<i>Galium verum x mollugo</i>	Bleggul Snerre	x	x		x						x
<i>Galium verum</i>	Gul Snerre	x			x	x				x	x
<i>Geranium columbinum</i>	Storbægret Storkenæb	x									
<i>Geranium molle</i>	Blød Storkenæb	x									x
<i>Geranium robertianum</i>	Stinkende Storkenæb		x				x				
<i>Geum urbanum</i>	Feber-Nellikerod		x				x				x
<i>Glaux maritima</i>	Sandkryb		x					x			x
<i>Glechoma hederacea</i>	Korsknapp		x								
<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	Rank Evighedsblomst			x							
<i>Gnaphalium uliginosum</i>	Sump-Evighedsblomst								x		
<i>Hedera helix</i>	Vedbend										x
<i>Heracleum sphondylium</i> ssp. <i>sphondylium</i>	Almindelig Bjørneklo										x
<i>Hieracium umbellatum</i>	Smalbladet Høgeurt	x			x						
<i>Holcus lanatus</i>	Fløjlsgræs	x	x		x		x	x	x		x
<i>Holcus mollis</i>	Krybende Hestegræs								x		
<i>Honckenya peploides</i>	Strandarve					x				x	x
<i>Humulus lupulus</i>	Humle		x								
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	Vandnavle				x				x		
<i>Hypericum hirsutum</i>	Lådden Perikon		x								
<i>Hypericum maculatum</i>	Kantet Perikon		x								
<i>Hypericum perforatum</i>	Prikbladet Perikon	x	x				x				x
<i>Hypericum tetrapterum</i>	Vinget Perikon				x						
<i>Hypochoeris radicata</i>	Almindelig Kongepen	x			x				x		x
<i>Inula helenium</i>	Læge-Alant		x								
<i>Iris pseudacorus</i>	Gul Iris		x								
<i>Jasione montana</i>	Blåmunke	x							x		
<i>Juncus articulatus</i>	Glanskapslet Siv				x						
<i>Juncus bufonius</i>	Tudse-Siv		x								
<i>Juncus bulbosus</i>	Liden Siv								x		
<i>Juncus compressus</i>	Fladstrået Siv		x								
<i>Juncus conglomeratus</i>	Knop-Siv			x	x						
<i>Juncus effusus</i>	Lyse-Siv		x		x				x	x	
<i>Juncus gerardii</i>	Harril		x		x			x			x
<i>Knautia arvensis</i>	Blåhat	x									x

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31	1								2
<i>Lactuca serriola</i>	Tornet Salat		x								x
<i>Lamiastrum galeobdolon</i> ssp. <i>argentatum</i>	Have-Guldnælde	x									
<i>Lamium amplexicaule</i>	Liden Tvetand										x
<i>Lamium purpureum</i>	Rød Tvetand							x			
<i>Lapsana communis</i>	Haremad		x				x				x
<i>Lathyrus linifolius</i>	Krat-Fladbælg	x									
<i>Lathyrus pratensis</i>	Gul Fladbælg	x	x								x
<i>Leontodon autumnalis</i>	Høst-Borst	x			x			x			x
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Hvid Okseøje	x	x								
<i>Leymus arenarius</i>	Marehalm		x			x				x	x
<i>Linaria vulgaris</i>	Almindelig Torskemund	x		x							
<i>Logfia arvensis</i>	Ager-Museurt	x			x						
<i>Lolium perenne</i>	Almindelig Rajgræs	x	x					x			x
<i>Lonicera periclymenum</i>	Almindelig Gedeblad			x	x						
<i>Lotus corniculatus</i>	Almindelig Kællingetand		x		x					x	x
<i>Lotus pedunculatus</i>	Sump-Kællingetand				x						
<i>Lotus tenuis</i>	Smalbladet Kællingetand	x									x
<i>Luzula multiflora</i>	Mangeblomstret Frytle	x			x						
<i>Lycium barbarum</i>	Bukketorn				x						
<i>Lycopus europaeus</i>	Sværtøvæld		x		x			x			
<i>Lysimachia vulgaris</i>	Almindelig Fredløs				x						
<i>Lythrum salicaria</i>	Kattehale				x						
<i>Malva moschata</i>	Moskus-Katost					x					
<i>Malva neglecta</i>	Rundbladet Katost										x
<i>Malva sylvestris</i>	Almindelig Katost							x			x
<i>Matricaria recutita</i>	Vellugtende Kamille										x
<i>Matricaria suaveolens</i>	Skive-Kamille							x			x
<i>Medicago lupulina</i>	Humle-Sneglebælg		x								
<i>Melica uniflora</i>	Enblomstret Flitteraks			x							
<i>Mentha aquatica</i>	Vand-Mynte		x		x						
<i>Milium effusum</i>	Miliegræs		x								
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtop				x				x		
<i>Myosotis arvensis</i>	Mark-Forglemmigej	x									

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31	1								2
<i>Nardus stricta</i>	Katteskæg				x						
<i>Oenanthe lachenalii</i>	Eng-Klaseskærm		x								x
<i>Ononis spinosa</i> ssp. <i>spinosa</i>	Mark-Krageklo	x			x						
<i>Onopordum acanthium</i>	Æselfoder										x
<i>Origanum vulgare</i>	Merian		x								
<i>Papaver argemone</i>	Kølle-Valmue	x									
<i>Papaver dubium</i>	Gærde-Valmue	x									x
<i>Papaver rhoeas</i>	Korn-Valmue	x									
<i>Parietaria officinalis</i>	Springknap			x							
<i>Pastinaca sativa</i>	Pastinak		x								
<i>Pedicularis sylvatica</i>	Mose-Troldurt								x		
<i>Persicaria maculosa</i>	Fersken-Pileurt							x	x		x
<i>Phalaris arundinacea</i>	Rørgræs		x								x
<i>Phleum pratense</i> ssp. <i>pratense</i>	Eng-Rottehale	x	x								x
<i>Phleum pratense</i> ssp. <i>serotinum</i>	Knold-Rottehale	x									
<i>Phragmites australis</i>	Tagrør		x			x				x	x
<i>Picea abies</i>	Rød-Gran	x									
<i>Pilosella officinarum</i>	Håret Høgeurt	x			x					x	
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Almindelig Pimpinelle	x									x
<i>Pinus sylvestris</i>	Skov-Fyr	x							x		
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancet-Vejbred	x									x
<i>Plantago major</i> ssp. <i>major</i>	Glat Vejbred	x	x								x
<i>Plantago major</i> ssp. <i>intermedia</i>	Ager-Vejbred										x
<i>Plantago maritima</i>	Strand-Vejbred		x			x		x			x
<i>Platanthera chlorantha</i>	Skov-Gøgelilje						x				
<i>Poa nemoralis</i>	Lund-Rapgræs						x				
<i>Polygonatum multiflorum</i>	Stor Konval		x				x				
<i>Polygonum aviculare</i> ssp. <i>aviculare</i>	Almindelig Vej-Pileurt	x									x
<i>Polypodium vulgare</i>	Engelsød	x									
<i>Populus tremula</i>	Bævreasp						x				
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil	x			x			x			
<i>Potentilla reptans</i>	Krybende Potentil		x		x	x					x
<i>Prunella vulgaris</i>	Almindelig Brunelle		x	x	x		x				x
<i>Prunus avium</i>	Fugle-Kirsebær	x									
<i>Prunus cerasifera</i>	Mirabel		x								x

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31	1								2
<i>Prunus spinosa</i>	Slåen		x		x						
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Douglasgran	x									
<i>Puccinellia maritima</i>	Strand-Annelgræs		x					x			
<i>Pulsatilla vulgaris</i>	Opret Kobjælde	x									
<i>Quercus robur</i>	Stilk-Eg	x	x		x						
<i>Radiola linoides</i>	Tusindfrø										x
<i>Ranunculus acris</i>	Bidende Ranunkel	x			x			x			
<i>Ranunculus flammula</i>	Kær-Ranunkel				x				x		
<i>Ranunculus sceleratus</i>	Tigger-Ranunkel			x					x		x
<i>Ranunculus sp.</i>	Vandranunkel sp.				x						
<i>Reseda luteola</i>	Farve-Reseda			x							
<i>Rhamnus cathartica</i>	Vrietorn				x						
<i>Ribes uva-crispa</i>	Stikkelsbær						x				
<i>Rosa canina ssp. canina</i>	Glat Hunde-Rose	x			x					x	
<i>Rosa rugosa</i>	Rynket Rose		x	x		x				x	x
<i>Rubus armeniacus</i>	Armensk Brombær										x
<i>Rubus caesius</i>	Korbær	x	x		x		x				
<i>Rubus idaeus</i>	Hindbær	x	x								
<i>Rubus sp.</i>	Brombær	x			x				x		
<i>Rumex acetosa</i>	Almindelig Syre	x									x
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	x			x				x		x
<i>Rumex crispus</i>	Kruset Skræppe	x	x	x	x	x					x
<i>Rumex sanguineus</i>	Skov-Skræppe		x				x				
<i>Rumex thyrsiflorus</i>	Dusk-Syre			x							x
<i>Sagina apetala</i>	Mark-Firling				x						
<i>Sagina maritima</i>	Strand-Firling							x			x
<i>Sagina nodosa</i>	Knude-Firling									x	
<i>Sagina procumbens</i>	Almindelig Firling									x	x
<i>Salicornia europaea</i>	Salturt (Kveller)		x					x			x
<i>Salix caprea</i>	Selje-Pil		x								
<i>Salix cinerea</i>	Grå-Pil	x	x		x						
<i>Salix viminalis</i>	Bånd-Pil		x								
<i>Salsola kali</i>	Sodaurt		x							x	x
<i>Sambucus nigra</i>	Almindelig Hyld	x	x						x		x
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	Blågrøn Kogleaks			x					x		

Latinsk navn	lokalitet Dansk navn (Dato)	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31	1								2
<i>Scutellaria galericulata</i>	Almindelig Skjolddrager		x								
<i>Sedum acre</i>	Bidende Stenurt	x			x					x	x
<i>Senecio jacobaea</i>	Eng-Brandbæger	x									
<i>Senecio viscosus</i>	Klæbrig Brandbæger					x					
<i>Senecio vulgaris</i>	Almindelig Brandbæger										x
<i>Sesleria nitida</i>	Blåaks	x									
<i>Silene dioica</i>	Dag-Pragtstjerne		x								
<i>Silene latifolia</i> ssp. <i>alba</i>	Aften-Pragtstjerne	x	x								x
<i>Silene noctiflora</i>	Nat-Limurt		x								x
<i>Silene vulgaris</i>	Blæresmælde	x								x	x
<i>Sisymbrium officinale</i> var. <i>leiocarpum</i>	Rank Vejsennep		x								x
<i>Solidago virgaurea</i>	Almindelig Gyldenris	x									
<i>Sonchus arvensis</i>	Ager-Svinemælk		x		x	x					x
<i>Sonchus oleraceus</i>	Almindelig Svinemælk	x									x
<i>Sonchus palustris</i>	Kær-Svinemælk		x		x				x		x
<i>Sorbus aucuparia</i>	Almindelig Røn	x									
<i>Spartina angelica</i>	Engelsk Vadegræs		x	x			x				x
<i>Spergula arvensis</i>	Almindelig Spergel	x							x		x
<i>Spergularia media</i>	Vingefrøet Hindeknæ							x			x
<i>Spergularia rubra</i>	Mark-Hindeknæ	x									
<i>Spergularia salina</i>	Kødet Hindeknæ		x					x			x
<i>Stachys palustris</i>	Kær-Galtetand		x								x
<i>Stachys sylvatica</i>	Skov-Galtetand		x				x				
<i>Stellaria graminea</i>	Græsbladet Fladstjerne	x			x						
<i>Stellaria holostea</i>	Stor Fladstjerne		x				x				
<i>Stellaria media</i>	Almindelig Fuglegræs	x									
<i>Suaeda maritima</i>	Strandgåsefod		x					x		x	x
<i>Succisa pratensis</i>	Djævelsbid				x						
<i>Taraxacum</i> sp.	Mælkebøtte	x									
<i>Thymus pulegioides</i>	Bredbladet Timian	x									
<i>Torilis japonica</i>	Hvas Randfrø			x							
<i>Tragopogon pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Eng-Gedeskæg										x
<i>Tragopogon pratensis</i> ssp. <i>minor</i>	Småkronet Gedeskæg	x									

<i>Latinsk navn</i>	lokalitet <i>Dansk navn (Dato)</i>	1	2	C	3	4	5	6	7	8	9
		31		1							2
<i>Trifolium arvense</i>	Hare-Kløver	x			x	x				x	x
<i>Trifolium campestre</i>	Gul Kløver									x	x
<i>Trifolium dubium</i>	Fin Kløver				x						
<i>Trifolium fragiferum</i>	Jordbær-Kløver		x					x			x
<i>Trifolium medium</i>	Bugtet Kløver	x			x						
<i>Trifolium pratense</i>	Rød-Kløver	x			x	x					x
<i>Trifolium repens</i>	Hvid-Kløver	x			x			x		x	x
<i>Triglochin maritima</i>	Strand-Trehage		x		x			x			x
<i>Tripleurospermum maritimum</i>	Strand-Kamille		x			x					x
<i>Tripleurospermum perforatum</i>	Lugtløs Kamille	x		x							x
<i>Typha latifolia</i>	Bredbladet Dunhammer				x				x		
<i>Ulmus glabra</i>	Skov-Elm		x								
<i>Urtica dioica</i>	Stor Nælde	x	x				x				x
<i>Veronica chamaedrys</i>	Tveskægget Ærenpris	x									
<i>Veronica montana</i>	Bjerg-Ærenpris						x				
<i>Veronica persica</i>	Storkronet Ærenpris	x									x
<i>Viburnum opulus</i>	Kvalkvæd		x								
<i>Vicia cracca</i>	Muse-Vikke		x		x				x		x
<i>Viola arvensis</i>	Ager-Stedmoderblomst	x									
<i>Viscaria vulgaris</i>	Tjærenellike	x									
<i>Zostera marina</i>	Almindelig Ålegræs									x	x